

اطلاع رسانی

نشریه
کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه

سال هجدهم - شماره صد و هشتاد و چهارم - بهمن ۱۴۰۲

مدیر مسئول: امیر رضائی

همکاران این شماره

سوده جبلی _ کبری عظیمی

نشانی: تهران، خیابان شهید باهنر، خیابان شهید آقایی، شماره ۲۴

صندوق پستی: تهران ۱۸۴۴-۱۹۳۹۵

نمابر: ۲۲۸۰۲۷۳۱

تلفن: ۲۲۸۰۲۷۲۹-۳۰

معرفی نشریه

نشریه «اطلاعرسانی» کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با هدف آگاهی خوانندگان محترم از جدیدترین منابع موجود در کتابخانه تخصصی و همچنین دیگر منابع منتشر شده در حوزه تخصصی آن کتابخانه تهیه و تنظیم شده است. به منظور دسترسی سریع تر و تسهیل کار محققان، پژوهشگران و کلیه اعضای محترم کتابخانه، نسخه الکترونیکی نشریه از طریق پست الکترونیک ارسال می‌گردد.

نقل و اقتباس از نشریه اطلاعرسانی کتابخانه تخصصی وزارت امور خارجه با ذکر منبع بلامانع است.

صفحه	عنوان
۴	کتاب‌های فارسی
۷	کتاب‌های لاتین
۸	معرفی کتاب‌های فارسی
۲۴	معرفی کتاب‌های لاتین
۲۹	مقالات فارسی
۳۱	مقالات لاتین

کتاب‌های فارسی

- ۱- **اخگر به گریبان: برگ‌هایی از خاطرات منیر شفیق (اندیشمند و استراتژیست فلسطینی و عرب)** / تدوین نافذ ابوحسنه؛ مترجم حسین جابری‌انصاری. - تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران، انتشارات ایران، ۱۴۰۱.
- ۲- **افسانه قابوس** / نویسنده سرگئی پلخانف؛ مترجم مریم اقبالی‌زارچ؛ زیر نظر گروه تاریخ شفاهی نویدصبح. - تهران: انتشارات شریف، ۱۴۰۱.
- ۳- **افغانستان و طالبان جدید** / محمد مسجدجامعی؛ گردآورنده و ویراستار مریم شریفی. - تهران: موسسه مطالعات راهبردی اسلام معاصر، انتشارات مطالعات راهبردی مرام، ۱۴۰۱.
- ۴- **تحلیل عقلی و نقلی هدف آفرینش انسان: (دایره‌المعارف کوچک هدف‌شناسی)** / علی‌اکبر بهبودی‌خواه؛ [برای] بنیاد علمی فرهنگی درالحکمه کانادا ... [و دیگران]. - تهران: میراث شرق، ۱۴۰۱.
- ۵- **جغرافیای سیاسی** / تالیف ایگور اوکونف؛ ترجمه هادی ویسی. - تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات، ۱۴۰۲.
- ۶- **درآمدی بر تروریسم و ضد تروریسم** / نویسنده یاسر اسماعیل‌زاده. - تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۲.

۷- ده سال با حافظ اسد از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ میلادی / نویسنده بشینه شعبان؛ مترجم رامین حسین آبادیان.-

تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران، انتشارات ایران، ۱۴۰۱.

۸- دیپلماسی پنهان: مفاهیم و زمینه‌ها / نویسندگان کورنلیو بیولا، استوارت موری؛ مترجمان مهدی

میرمحمدی، کاظم تاجیک.- تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱.

۹- دیپلماسی دو جانبه / تالیف کیشان اس.رانا؛ ترجمه مهدی سبحانی؛ با مقدمه محمدکاظم سجادیپور.- تهران:

وزارت امور خارجه، اداره نشر، ۱۳۹۵.

۱۰- دیپلماسی عمومی محور مقاومت در غرب آسیا؛ مطالعه موردی جمهوری اسلامی ایران و حزب الله

لبنان / تالیف محمدحسن شیخ‌الاسلامی، مجتبی حسینی‌فهرجی.- تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و

انتشارات، ۱۴۰۲.

۱۱- روسیه در برابر دیگران: بحران نظم جهانی پس از جنگ سرد / تالیف ریچارد ساکوا؛ ترجمه شیوا علیزاده،

حمیدرضا عزیزی.- تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات، ۱۴۰۲.

۱۲- سرداران ایرانی از کوروش تا سلیمانی / محمدباقر رجبی (دوانی).- تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، شرکت

چاپ و نشر بین‌الملل، ۱۴۰۱.-

۱۳- سیاست خارجی ایران در دوران بعد از فروپاشی شوروی / شیرین (طهماسب) هانتر؛ برگردان مهدی

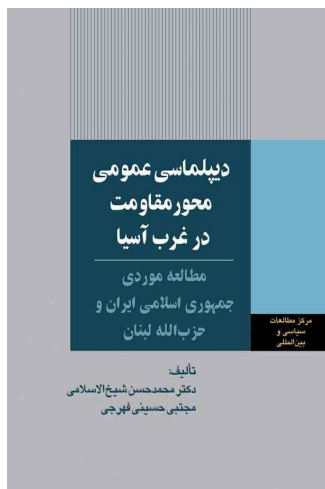
ذوالفقاری؛ با مقدمه جلال دهقانی فیروزآبادی.- تهران: نشر میزان، ۱۳۹۲.

۱۴- فراز و فرود روابط ایران و اروپا/ تالیف علی‌بمان اقبالی‌زارچ؛ زیر نظر گروه تاریخ شفاهی رسانه نوید صبح.-
تهران: آفتاب اندیشه، ۱۴۰۱.

۱۵- لبه پرتگاه/ نویسنده بثینه شعبان؛ مترجم رامین حسین آبادیان.- تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران،
انتشارات ایران، ۱۴۰۱.

۱۶- نظم حقوقی حاکم بر دعوت به مداخله در حقوق بین‌الملل/ رضا نصیری‌لاریمی؛ با دیباچه محسن
عبداللهی.- تهران: پژوهشکده حقوقی شهر دانش، ۱۴۰۲.

- 1- **Losing Afghanistan: the fall of Kabul and the end of western intervention/**
edited by Brian Brivati.- London: Biteback Publishing, 2022.
- 2- **Maritime corridors in the Indo-Pacific: geopolitical implications for India/**
Subhasish Sarangi.- New Delhi: Pentagon Press LLP, 2021.
- 3- **The Russia conundrum: how the West fell for Putin's power gambit--and how
to fix it/** Mikhail Khodorkovsky, with Martin Sixsmith.- London: WH Allen, 2022.
- 4- **The United States involvement in the South China Sea dispute/** Jianying Ma.-
New York: Peter Lang, 2022.
- 5- **Wahhabism and the world: understanding Saudi Arabia's global influence on
Islam/** edited by Peter Mandaville.- New York: Oxford University Press, 2022.

۱- دیپلماسی عمومی محور مقاومت در غرب آسیا؛

مطالعه موردی جمهوری اسلامی ایران و حزب الله لبنان

محمدحسن شیخ‌الاسلامی، مجتبی حسینی فهرجی

تهران: وزارت امور خارجه، اداره چاپ و انتشارات، ۱۴۰۲

چکیده

دغدغه اصلی پژوهش حاضر، احصای آسیب‌های وضعیت فعلی دیپلماسی عمومی محور مقاومت و ارائه برخی مولفه‌های الگوی مطلوب، از رهگذر استنباط و تبیین محورهای اصلی دیپلماسی عمومی بازیگران تشکیل‌دهنده این محور، با تاکید بر جمهوری اسلامی ایران و حزب‌الله لبنان در محدوده مکانی غرب آسیا و محدوده زمانی سال‌های ۲۰۰۶ الی ۲۰۲۱ میلادی است.

در این کتاب تلاش شده است تا با نگاهی جامع و با توجه به تاثیر و تاثر بازیگران، ضمن بررسی مفهومی دیپلماسی عمومی، ابعاد مختلف دیپلماسی عمومی بازیگران محور مقاومت، بررسی و در نهایت از خلال بازشناسی و آسیب‌شناسی وضعیت فعلی، مولفه‌های الگوی مطلوب دیپلماسی عمومی محور مقاومت، توصیه‌ها و راهکارهای تقویت دیپلماسی عمومی محور مقاومت ارائه شود.

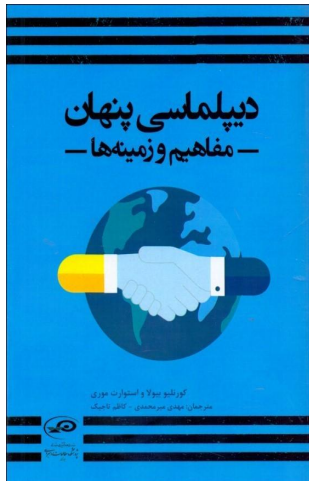
کتاب طی ۴ فصل به بررسی موضوع می‌پردازد.

در فصل اول، به بررسی جامع ابعاد و مفاهیم پایه دیپلماسی عمومی و اهمیت آن در روابط بین‌الملل پرداخته شده است. در این فصل، ابعاد مفهوم سیاست خارجی، ویژگی‌ها و محورهای تحول مفهوم دیپلماسی و همچنین ابعاد مختلف دیپلماسی عمومی تبیین شده است.

فصل دوم، به بررسی ابعاد متفاوت دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در غرب آسیا اختصاص دارد که ابتدا با یک نگاه نظری و تاریخی، چارچوب‌ها و سنت‌های دیپلماسی عمومی و نسبت آن با دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران با تاکید بر منطقه غرب آسیا تبیین شده است و سپس ابعاد دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران در منطقه آسیا اعم از روایت‌ها و اقدامات دیپلماسی عمومی در عراق، سوریه و کشورهای حاشیه خلیج فارس تشریح شده است.

در فصل سوم، دیپلماسی عمومی حزب‌الله لبنان در منطقه غرب آسیا تشریح شده است. در این فصل ابتدا به نسبت میان دیپلماسی عمومی و بازیگران غیردولتی و این سوال که آیا استفاده از دیپلماسی منحصر به فرد در دولت‌ها است، پرداخته شده است و سپس ابعاد مختلف دیپلماسی عمومی حزب‌الله در منطقه غرب آسیا اعم از روایت‌های دیپلماسی عمومی؛ سیر تحول ارتباطی؛ دیپلماسی رسانه‌ای، فرهنگی و مبادله‌ای؛ درهم تنیدگی دیپلماسی عمومی ایران و حزب‌الله تبیین شده است.

در فصل چهارم، به منظور ارزیابی دیپلماسی عمومی محور مقاومت، آسیب‌های دیپلماسی عمومی جمهوری اسلامی ایران و محور مقاومت در منطقه غرب آسیا که منجر به عدم موفقیت در جذب افکار عمومی این منطقه گردیده، بررسی شده است. همچنین پاسخگویی به چرایی آن، معرفی برخی نقایص و ارائه برخی مولفه‌های الگوی مطلوب دیپلماسی عمومی و توصیه‌هایی برای بهبود وضعیت قدرت نرم مقاومت در منطقه مورد واکاوی قرار گرفته است.

۲- دیپلماسی پنهان: مفاهیم و زمینه‌ها

کورنلیو بیولا، استوارت موری

مهدی میرمحمدی، کاظم تاجیک

تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۱

چکیده

دیپلماسی عمری به درازای تاریخ شکل‌گیری جوامع انسانی دارد و در این مدت به شکل‌های گوناگون بروز یافته و به مرور پیچیده‌تر و موسع‌تر شده‌است. کارگزاران دیپلماسی نیز دیگر محدود به نمایندگان رسمی دولت‌های ملی یا منحصر به فرد در وزارت امور خارجه نیستند و دیپلماسی در قالب‌های گوناگون و از سوی بازیگری رسمی و غیررسمی بروز می‌یابد. با این وجود، ویژگی محرمانگی و پنهان بودن دیپلماسی همچنان به شکل‌های گوناگون ادامه یافته و موجب طرح پرسش‌های متعدد شده‌است. کتاب حاضر نیز یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های دیپلماسی را که پنهان بودن و محرمانگی است را از منظرهای مختلف بررسی می‌کند.

به اعتقاد کورنلیو بیولا، دیپلماسی پنهان هم‌زمان متضمن بیم و امید است. در کوتاه مدت مفید و حتی بی‌ضرر به نظر می‌رسد؛ اما در بلندمدت، ممکن است پیامدهای گسترده و عمدتاً منفی به بار آورد و روایت‌های تاریخی نشان می‌دهد که دیپلماسی پنهان همواره موضوعی مناقشه‌برانگیز بوده‌است. به عنوان مثال، در سال ۱۶۶۸ میلادی، انگلستان و فرانسه با امضای قراردادی محرمانه بر آن بودند تا لوئی چهاردهم، پادشاه وقت فرانسه را وادار به صلح با اسپانیا کنند؛ اما لوئی پیش از آن، قرارداد محرمانه‌ای با امپراتور اتریش منعقد کرده بود که هدف از آن تقسیم سرزمین‌های تحت سلطه اسپانیا پس از مرگ پادشاه وقت بود.

دیپلماسی پنهان مخالفان و موافقانی دارد. از نظر موافقان دیپلماسی پنهان، تاثیر فناوری‌های نوین ارتباطات و اطلاع‌رسانی بر صنعت عظیم جمع‌آوری اطلاعات یا مذاکرات پنهان، بسیار اندک بوده‌است. علاوه بر آن، پنهان‌کاری همچنان عامل مهمی در پیشبرد اهداف دیپلماتیک به شمار می‌رود. کتاب با طرح این سوال که آیا دیپلماسی پنهان در رسیدن به اهداف سیاست خارجی موثر است؟ و این تاثیرگذاری در چه شرایطی اتفاق می‌افتد؟ به دنبال گشودن پنجره‌ای تحلیلی برای فهم جزئیات و شیوه انجام دیپلماسی پنهان و همچنین آموزه‌های این نوع از دیپلماسی درباره لایه‌های حقوقی، نهادی و هنجاری سیاست خارجی است. کتاب طی یک مقدمه، ده فصل و یک نتیجه‌گیری که هر کدام از سوی یکی از صاحب‌نظران تالیف شده- است، در پی بررسی مفهوم دیپلماسی پنهان است. کلیات کتاب در سه بخش سازماندهی شده‌است.

بخش اول به بررسی معانی و بازنمایی‌های مختلف این مفهوم می‌پردازد. این بخش شامل چهار فصل است. در فصل اول، استوارت موری به بررسی تحول دیپلماسی پنهان در برابر دیپلماسی آشکار در طول تاریخ پرداخته‌است. در این فصل، نویسنده به بررسی مناظره مدرن پنهان‌کاری در برابر شفافیت می‌پردازد و این سوال را مطرح می‌کند که آیا در عصر شفافیت فزاینده، دیپلماسی پنهان به پایان کار خود نزدیک می‌شود یا آنکه همچنان نقش مهمی در روابط دولت‌ها ایفا خواهد کرد؟

در فصل دوم، پال شارپ به چگونگی مواجهه با پنهان‌کاری در متون کلاسیک برخی از نویسندگان مدرن پس از جنگ جهانی اول می‌پردازد و سه کاربست گسترده از پنهان‌کاری از جمله پنهان‌کاری راهبردی؛ پنهان‌کاری عملیاتی و پنهان‌کاری رسمی را به عنوان مبنایی برای بررسی متون کلاسیک مدرن پیشنهاد می‌کند.

در فصل سوم، مارکوس هلمز با استفاده از یافته‌های جدید در علم روان‌شناسی و علوم اعصاب، گزاره‌هایی را درباره اینکه چه زمانی باید انتظار دیپلماسی محرمانگی داشته باشیم، ارائه می‌کند. او معتقد است دیپلماسی محرمانگی نوع منحصر به فرد از دیپلماسی پنهان است؛ زیرا اقدام دیپلماتیک هم از افکار عمومی و رسانه‌ها و هم از بخش‌های خاصی از حاکمیت خودی نیز پنهان می‌شود و رهبرانی که درگیر این

نوع دیپلماسی می‌شوند، به طور بالقوه ممکن است هزینه زیادی پرداخت کنند، چون احتمال کشف اسرار خودشان نیز وجود دارد.

در فصل چهارم با عنوان بازگشت به اتاق پشتی؛ دیپلماسی کنسرت و مدیریت بحران از وین تا تهران، کارستن یونگ، نمونه دیگر از دیپلماسی پنهان را در قالب کنسرت‌های با کارکرد خاص یا گروه‌های تماس بررسی می‌کند که در سال‌های اخیر به رویه‌ای معمول در مدیریت بحران‌های بین‌المللی تبدیل شده است. در این روش، بازیگران اصلی و عمده در یک نشست غیررسمی و محدود برای حل و فصل پنهانی یک مسئله امنیتی یا دیپلماتیک پیچیده و مناقشه‌آمیز گرد هم می‌آیند. در این فصل، یونگ در صدد است تا نقش و تاثیرگذاری روش‌های به ظاهر قدیمی دیپلماسی را در جهان نشان دهد که از زمان پایان جنگ جهانی اول، سرمایه‌گذاری زیادی در قاعده‌سازی و نهادینه‌سازی امور بین‌المللی چندجانبه کرده است و در مورد اقدامات گروه ۵+۱ در برنامه هسته‌ای ایران به این نتیجه می‌رسد که رواج نقش‌آفرینی گروه‌های تماس در سال‌های اخیر ناشی از شکست نهادهای بین‌المللی موجود در تطبیق با سرشت موقعیتی نظام بین‌الملل پس از جنگ سرد است.

بخش دوم کتاب به بررسی زمینه‌های بنیادین موثر بر دیپلماسی پنهان اختصاص دارد و شامل فصل‌های پنجم، ششم و هفتم کتاب است. فصل پنجم نوشته داکت و واترز به مطالعه زمینه‌های حقوقی ملی و بین‌المللی حامی پنهان‌کاری و محرمانگی در روابط دیپلماتیک می‌پردازد. در این فصل، ابتدا جایگاه پنهان‌کاری در روابط دیپلماتیک بررسی می‌شود و سپس به فشارهای داخلی و خارجی که تهدیدی علیه فرهنگ پنهان‌کاری در دیپلماسی به شمار می‌روند، پرداخته می‌شود.

در فصل ششم، آنتونی گلینز، زمینه دولتی دیپلماسی پنهان را از طریق بررسی منابع داخلی پنهان-کاری و تاثیر آن‌ها بر روابط دیپلماتیک، بسط می‌دهد. مدیریت منازعات بین‌المللی یا مقابله جدی با جنایتکاران و تروریست‌ها نیازمند فعالیت پنهان توسط دولت‌ها است. از نظر گلینز، استفاده از پنهان‌کاری در سیاستگذاری باید قابل توجه باشد و اقدامات پنهان‌کارانه نیز باید تحت نظارت و ارزیابی قرار بگیرند.

در فصل هفتم، کورنلیو بیولا، این سوال را مطرح می‌کند که در چه شرایطی دیپلماسی پنهان از لحاظ هنجاری قابل توجیه است؟ از نظر او، تحلیل اخلاقی دیپلماسی پنهان از یک طرف مستلزم درک آن دسته از شرایط عینی است که نیاز به دیپلماسی پنهان را ایجاد می‌کند و از طرف دیگر، نیازمند فهم ملاحظات زمینه‌ای است که مبنای استدلال و ارزش‌آفرینی برای دیپلماسی پنهان توسط بازیگران دخیل قرار می‌گیرد.

بخش سوم کتاب به ارائه چند نمونه تجربی مرتبط با رویدادهای دیپلماتیک معاصر می‌پردازد و شامل فصل‌های هشتم، نهم و دهم کتاب می‌باشد. در فصل هشتم، جیمز پامنت به تعامل میان دیپلماسی پنهان و دیپلماسی عمومی در پرونده فروش ۲۲ فروند هواپیمای جنگنده به سوئیس توسط کارخانه سوئدی ساب (SAAB) می‌پردازد. در اینجا در نگاه اول، دیپلماسی پنهان و دیپلماسی عمومی دو مفهوم مخالف به نظر می‌آیند؛ اما ممکن است در شرایطی، یکی از آن دو، دیگری را به ارمغان آورد. در این مثال، مذاکرات پنهان برای تثبیت معامله ضروری بود؛ اما فضای محرمانه مذاکرات همواره در معرض تهدید به نشت اطلاعات و آگاهی رسانه‌ها قرار داشت.

در فصل نهم، دیوید وانگ، این پیش‌فرض را که دیپلماسی پشت پرده فرایندی است که عامدانه از افکار عمومی پنهان می‌شود را به چالش می‌کشد و این پرسش مطرح می‌شود که آیا ممکن است دیپلماسی پشت پرده واجد یک بعد عمومی نیز باشد؟ در اینجا، بازیگران در زمان پیگیری دیپلماسی پشت پرده، راهبردهای گفتمانی عمومی - اما ضمنی - را در پیش می‌گیرند تا افکار عمومی و فضای اجتماعی را برای افشای نهایی و پذیرش سیاست مذاکره پنهان آماده کند.

در فصل دهم، اشلی کاوارد و کورنلیو بیولا، واکنش‌های دیپلماتیک در برابر عملیات اطلاعات سایبری را بررسی می‌کنند. برخلاف عملیات جاسوسی سنتی، مسئولیت عملیات اطلاعاتی سایبری را به سادگی نمی‌توان به یک طرف خاص نسبت داد و حقوق بین‌الملل نیز تعریف مشخصی از این عملیات ارائه نکرده است.

۳- جغرافیای سیاسی

ایگور اوکونف

هادی ویسی

تهران: دانشگاه تهران، موسسه انتشارات، ۱۴۰۲

چکیده

از دیدگاه مولف، جغرافیای سیاسی، شاخه‌ای علمی است که به مطالعه ابعاد فضایی سیاست می‌پردازد. جغرافیای سیاسی، رویکردهای نظری بنیادی را توسعه می‌دهد و بینش درستی درباره ویژگی‌های-های خارجی و داخلی ارائه می‌دهد. همچنین توانایی استفاده از روش‌های تجزیه و تحلیل مکانی، امکان تعیین الگوها و ضوابط پدیده‌های سیاسی را هم در سطح جهانی و هم در سطح منطقه‌ای و محلی فراهم می‌کند. کتاب حاضر و پژوهش انجام شده، مقدمه‌ای بر مطالعه علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای است که با رویکرد سیستمی به بعد فضایی فرایندهای سیاسی در همه سطوح تنظیم شده است. در این کتاب، عناصر پایه‌ای شامل کشورها، اتحادیه‌های فراملی، نظام‌های ژئوپلیتیکی، مناطق، مرزها، پایتخت‌ها، سرزمین‌های وابسته و با مدیریت بین‌المللی بررسی شده‌است.

کتاب جغرافیای سیاسی، کتاب درسی است که به دو زبان روسی و انگلیسی در موسسه روابط بین‌الملل دولتی مسکو ارائه می‌شود. کتاب در دوازده فصل تنظیم شده است. رویکرد آموزشی و طبقه‌بندی اصولی مفاهیم و نظریه‌ها همراه با مصادیق و مثال‌های متعدد در مناطق مختلف جهان، یادگیری کتاب را آسان‌تر کرده‌است. در پایان هر فصل، اصطلاحات و مفاهیم کلیدی آن فصل آمده و همچنین پرسش‌ها و تمرین‌هایی ارائه شده است.

در فصل اول با موضوع مقدمه‌ای بر جغرافیای سیاسی، موضوعات، روش‌ها و زیرشاخه‌های جغرافیای سیاسی تعریف شده و ایده کلی، اصول، سطح و عناصر سازماندهی سیاسی و سرزمینی جامعه تبیین شده‌است. فصل دوم با عنوان نظام‌های ژئوپلیتیک جهانی، به سطح جهانی سازماندهی سیاسی و سرزمینی جهان اختصاص یافته‌است و در اینجا، نظام‌های اصلی ژئوپلیتیک ارائه می‌شود و اصول اساسی نقشه سیاسی جهان تعریف می‌شود. همچنین در این فصل دلایل تقسیم منطقه‌ای کلان جهان و پیامدهای سیاسی ناشی از آن شرح داده می‌شود. فصل سوم با عنوان گروه‌های همگرایی، بر نهادهای فراملی در نقشه سیاسی جهان تمرکز دارد. در اینجا، گروه همگرایی، عبارت است از یک نهاد فراملیتی (اتحادیه) که در برخی از حوزه‌ها، سیاست مشترکی را در کشورهای عضو دنبال می‌کند. وضعیت نهاد فراملی، هر گروه را به بازیگری مستقل در روابط بین‌الملل تبدیل می‌کند. فصل چهارم با عنوان کشورها، بر عناصر کلیدی سازماندهی سیاسی و سرزمینی جهان بر اساس دولت یا کشور تمرکز دارد و سیر تکامل تاریخی انواع دولت بودن را شرح می‌دهد؛ مانند حاکمیت‌ها، دولت-شهرها، امپراتوری‌ها، دولت-ملت‌ها و غیره. همچنین در این فصل، اصول جغرافیایی ملت‌سازی بیان شده‌است.

فصل پنجم با عنوان ویژگی‌های دولت سرزمینی، به ویژگی‌هایی اختصاص دارد که موقعیت سیاسی و جغرافیایی دولت را در نقشه سیاسی جهان تعیین می‌کند. در این فصل، متغیرهای کدژئوپلیتیکی که اساس موقعیت‌سازی فضایی دولت در جهان را تشکیل می‌دهند، خلاصه می‌شوند. فصل ششم با عنوان عناصر دولت سرزمینی، بر عناصر ساختار فضایی دولت (کشور) تمرکز دارد و ایده‌ای کلی از رویکردهای موجود برای تعیین مرزهای دولت در زمین، دریا، هوا و زیرزمین ارائه می‌دهد. انواع رژیم‌های سرزمینی در این فصل شرح داده می‌شود. فصل هفتم با عنوان واحدهای بین‌المللی و بین‌المللی شده، به اشکال مختلف کنترل بین‌المللی بر سرزمین اختصاص دارد. این فصل اصول سازماندهی سرزمینی را در فضاها، سیاسی جدید مثل منطقه بستر دریاها، قطب‌ها، فضاها و غیره شرح می‌دهد. همچنین در اینجا، مدل‌های عملکرد سرزمین‌ها با رژیم حقوقی بین‌المللی بیان شده است؛ مثل تنگه‌ها و رودخانه‌های بین‌المللی، مناطق حائل،

سرزمین‌های آزاد، مناطق بدون دولت و غیره. در اینجا، سرزمین‌هایی که دارای رژیم‌های حقوقی مختلط هستند و بخشی از قلمرو مستقل یک دولت خاص می‌باشند، بررسی شده‌اند.

فصل هشتم با عنوان سرزمین‌های وابسته، به تکامل انواع مختلف سرزمین‌ها و دولت‌های وابسته در نقشه سیاسی جهان اختصاص دارد. نویسنده در اینجا، مراحل استعمار و استعمارزدایی را متمایز کرده و اهداف و اشکال وابستگی را در تمام مراحل تشکیل نقشه سیاسی جهان تحلیل می‌کند. فصل نهم با عنوان پایتخت‌ها و مراکز، به شهرهای پایتخت به عنوان مراکز حاکمیت دولت‌ها می‌پردازد. در این فصل، به انواع پایتخت‌ها و کارکردهای مرکز اصلی سیاسی کشور پرداخته می‌شود و کشورهای چند پایتختی مثل روسیه (مسکو، پایتخت رسمی و سن‌پترزبورگ محل مقرهای قوای دولتی) و شهرهای شبه پایتخت توضیح داده می‌شود و دلایل و پیامدهای سیاسی جا به جایی پایتخت‌ها نیز بیان می‌شود. فصل دهم با عنوان مرزها و گسست‌ها، بر نقش مرزها در ساختار کشور تمرکز دارد. در اینجا انواع مرزها با ویژگی‌های فیزیکی و پیدایش و ماهیت عملکردشان متمایز می‌شوند. همچنین در این فصل، مراحل ایجاد مرزهای دولتی و تاثیرات جغرافیایی رای‌گیری توصیف می‌گردد.

فصل یازدهم با عنوان مناطق و شهرداری‌ها، به اصول و اشکال ساختار سیاسی و سرزمینی داخلی دولت و حکومت محلی اختصاص دارد. در این فصل، ماهیت اشکال حکومت تک‌ساختی و فدرال بیان شده و اشکال غیرمعمول جوامع محلی و مناطق مشخص شده‌است. این فصل بر سازماندهی سیاسی و سرزمینی تمرکز دارد و سازماندهی سیاسی و سرزمینی روابط بین سطوح فرعی دولتی را نشان می‌دهد؛ سازماندهی سیاسی و سرزمینی شامل بخش‌های اداری در سطوح منطقه‌ای و زیرمنطقه‌ای و شهرداری‌ها در سطح محلی است. در این فصل، به بررسی مدل‌های سازماندهی سیاسی و سرزمینی از جمله تک‌ساخت‌گرایی، منطقه‌گرایی، فدرالیسم، فدراسیونیسم و کنفدرالیسم پرداخته می‌شود. فصل دوازدهم کتاب بر هویت فضایی تمرکز دارد و تفاوت بین مفاهیم قلمروخواهی و فضایی بودن در جغرافیای سیاسی و ظرفیت تحلیلی آنها را اثبات می‌کند.

۴- درآمدی بر تروریسم و ضد تروریسم

یاسر اسماعیل زاده

تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی، ۱۴۰۲

چکیده

نویسنده معتقد است، امروزه تروریسم به شبکه‌ای گسترده و پیچیده تبدیل شده‌است. از این رو، مقابله با آن مسئله‌ای اساسی در دولت‌ها و سازمان بین‌المللی به شمار می‌رود. گام نخست در فرایند مقابله با تروریسم، شناخت صحیح از ماهیت، ابعاد و سازوکارهای این پدیده است. اگر تروریسم به مثابه شبکه‌ای ارزیابی شود، در آن صورت، ارزیابی نقاط قوت و ضعف شبکه‌ها را می‌توان در پنج بعد اصلی در سطح سازمانی، روایتی، عقیدتی و دکترینی، فناورانه و همچنین اجتماعی بررسی کرد.

در سطح سازمانی، بر نیاز کشف این موضوع تاکید می‌شود که تروریسم بر اساس چه ساختاری و مبتنی بر چه نوع شبکه‌ای سازماندهی می‌شود و در نتیجه دست به اقدامات خشونت‌بار می‌زند.

در سطح روایتی، بر این نکته تاکید می‌شود که به دلیل غلبه رویکردهای پست مدرن بر دنیای تروریسم، می‌بایست گفتمان حاکم بر گروه‌های تروریستی و روایت‌های تروریست‌ها به درستی درک شود. در اینجا این سوالات مطرح است که آیا روایت‌های تروریست‌ها از مشروعیت، قدرت، تبعیض مبتنی بر منطق خاصی است؟ یا قصد عملیات روانی علیه اهداف خود را دارند؟ همچنین با توجه به اینکه فهم دکترین و عقیده تروریست‌ها بسیار مهم است، بر اساس چه زمینه و بستری، ایدئولوژی در گروه تروریستی انتخاب و حاکم شده‌است؟ آیا آنها در بیشتر اوقات پراکنده هستند و سپس به دلیل حمله متحد می‌شوند؟

با توجه به اشکال جدید تروریسم و پیشرفت‌ها در دنیای فناوری و ارتباطات، استفاده گروه‌ها از فناوری‌های مختلف و سبک ارتباطات آن بسیار مهم است و بدون مجهز شدن به ابزارهای جدید فناوری، سیاست-

های ضدتروریسم کارآمد نخواهد بود. درک سطح ورود گروه تروریستی به عرصه اجتماعی و نحوه تعامل آن با سطوح اجتماعی و مردمی، در شناخت تروریست‌ها تاثیر فراوانی دارد؛ به طوری که گروه‌های تروریستی به میزانی که بتوانند جامعه هدف و مردم را با خود همراه می‌سازند تا موقعیت بیشتری کسب کنند.

با عنایت به مراتب فوق، برای مقابله با تروریست‌ها باید زیرساخت اساسی‌ای به نام تفکر و اندیشه عمیق راجع به تروریسم شکل گیرد تا بتوان مبتنی بر آن فکر و شناخت، اقدامات سخت‌افزاری و محدودکننده علیه خشونت را اعمال کرد. کتاب حاضر در پنج فصل به بررسی موضوع می‌پردازد.

در فصل اول، مبانی مطالعاتی تروریسم و چارچوب‌های مفهومی و رویکردهای نظری به آن تبیین شده است. در این جا، نگاه تاریخ‌مند بر سیر تطور تروریسم در جهان مورد واکاوی قرار گرفته است.

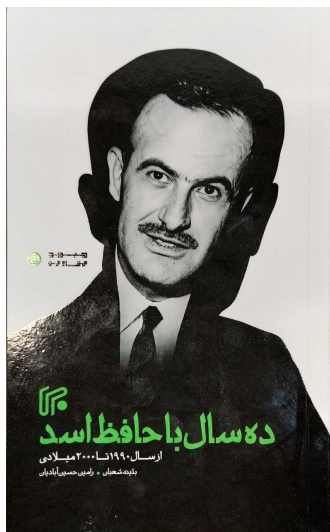
در فصل دوم، چهار مسئله مهم در مطالعات تروریسم که به مثابه گزاره‌هایی مبهم و پیچیده ذهن سیاست‌گذاران و پژوهشگران را مشغول ساخته‌اند، بررسی می‌شوند. این موضوعات عبارت‌اند از: رابطه تروریسم و فقر؛ عقلانیت تروریسم یا بی‌منطق بودن آن؛ رابطه تروریسم و مهلک بودن آن؛ غرب‌ستیز بودن یا تمرکز تروریسم بر جغرافیای خاص.

در فصل سوم، شش مسئله مهم در عرصه مبارزه با تروریسم بررسی می‌شود که عبارت‌اند از: ۱- همکاری‌های کشورهای سازمان‌ها در مبارزه با تروریسم؛ ۲- مسئله چهره‌یابی و شناسایی تروریست‌ها در فرایندهای ضدتروریستی؛ ۳- مقابله با تروریسم سایبری؛ ۴- کارآمد بودن و اثربخشی «قطع راس سازمان‌های تروریستی»؛ ۵- شکست‌ناپذیر و تمام نشدنی بودن تروریسم و ۶- غلبه رویکرد کل‌گرایانه در مواجهه با تروریسم.

در فصل چهارم، موضوع تروریسم در ایران در دوره‌های پیش از اسلام؛ پس از اسلام؛ پهلوی اول و پهلوی دوم بررسی شده است. همچنین در اینجا موضوع تروریسم در ایران پس از انقلاب اسلامی مورد بررسی قرار گرفته و گروه‌های تروریستی در سه بخش مذهبی، سیاسی و نوپدید دسته‌بندی شده‌اند.

در فصل پنجم، به روندهای آتی مطالعات تروریسم و همچنین آینده تروریسم و ضدتروریسم پرداخته شده است. تصور این‌که زمینه مطالعاتی تروریسم در آینده به چه سویی خواهد رفت؟ بینش پژوهشگران را هدف‌مندتر خواهد ساخت. در این فصل رویکردهای نوین انتقادی نسبت به تروریسم بررسی شده است.

همچنین عرصه‌های تروریسم و مقابله با تروریسم بر اساس نگاه‌های روندشناسانه و پیش‌بینی نسبت به آینده واکاوی شده‌است. در اینجا بحث جنگ ترکیبی و تهدیدهای تروریسم نوین نیز واکاوی شده‌است.

۵- ده سال با حافظ اسد از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ میلادی

بتهینه شعبان

رامین حسین آبادیان

تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران، انتشارات ایران، ۱۴۰۱

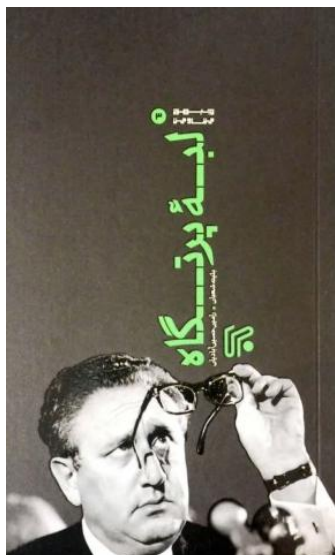
چکیده

خانم دکتر بتهینه شعبان، استاد ادبیات دانشگاه دمشق می‌باشد که به عنوان مترجم رئیس جمهور وقت سوریه در بسیاری از جلسات حافظ اسد با مقامات خارجی، به ویژه آمریکایی‌ها حضور داشته و همواره عضوی از هیات مذاکره‌کننده سوری در مناقشات عربی-اسرائیلی بوده‌است. در کتاب ده سال با حافظ اسد، علاوه بر بیان مطالبی به استناد منابع وزارت امور خارجه و کاخ ریاست جمهوری سوریه، خاطرات خانم دکتر بتهینه شعبان از جلسات حافظ اسد با مقامات آمریکایی و سایر کشورها نیز بیان شده‌است و این کتاب با توجه به وجود اطلاعات ضد و نقیض از واقعیت‌های مذاکرات، به ویژه مذاکرات سوری-اسرائیلی، سندی تاریخی - سیاسی در جهت نمایان ساختن واقعیت‌های مذاکرات می‌باشد.

در ابتدای کتاب، مقدمه‌ای از سوی عبدالله بلقزیز، استاد فلسفه و اندیشه عربی-اسلامی دانشگاه حسن دوم مغرب آمده است. نامبرده در این مقدمه به چهار عامل اشاره می‌کند که باعث شد تا وی برای نوشتن مقدمه بر کتاب پاسخ مثبت بدهد. اولین عامل، ماهیت کتاب، موضوع و جنس آن است که به مرحله مهم حل و فصل مناقشات منطقه‌ای و مسئله مهم نبرد عربی-اسرائیلی می‌پردازد و کتاب با توجه به وجود اطلاعات ضد و نقیض از واقعیت مذاکرات مختلف در مادرید و واشنگتن، اسلو، ژنو و به ویژه مذاکرات سوری-اسرائیلی، یک سند تاریخی - سیاسی مهم در این زمینه محسوب می‌شود که واقعیت‌های مذاکرات را

به خوبی نمایان می‌سازد. عامل دوم، جایگاه سیاسی دکتر بثینه شعبان در دوران ریاست جمهوری حافظ اسد و بشار اسد بوده‌است که باعث شده تا اهمیت روایت‌هایش در کتاب دوچندان گردد و روایت‌هایش با واقعیت تطابق داشته‌باشد. عامل سوم، جایگاه آکادمیک دکتر بثینه شعبان می‌باشد که باعث گردیده‌است تا روایت‌های او صرفاً بیان شواهد عینی نبوده و بلکه بر اساس تحقیق و پژوهش‌ها باشد و تنها به تشریح وقایع بسنده نشده، بلکه آنها مورد تحلیل نیز قرار گرفته‌اند. عامل چهارم، نیاز مبرم به وجود تاریخ سیاسی مدون می‌باشد تا تاریخ سیاسی توسط افرادی به ثبت برسد که در قلب حوادث و رویدادها حضور داشته‌اند و از پشت پرده حوادث مطلع بوده‌اند.

همچنین عبدالله بلقزیز به سه ویژگی کتاب در زمینه ارائه روایت‌ها اشاره می‌کند. ویژگی اول این است که ارائه روایت‌ها از وقایع مبتنی بر گاهشماری آنها نیست و اگرچه ساختار زمانی وقایع مورد توجه قرار گرفته‌است، اما کتاب به گونه‌ای روایت‌ها را تشریح می‌کند که به پرسش‌های روش‌مند پاسخ داده می‌شود. ویژگی دوم این است که نویسنده از اسناد در اغلب بخش‌های کتاب استفاده کرده‌است و این باعث شده است تا روایت‌ها مستدل‌تر و قوی‌تر باشد. ویژگی سوم این است که عضویت دکتر بثینه شعبان در هیات‌های مذاکره‌کننده سوری در جریان مذاکرات مختلف در مادرید، واشنگتن و ... موجب شده تا او در این کتاب از جایگاه یک شاهد سخن بگوید و دکتر شعبان همواره به درست بودن گزینه راهبردی کشورش برای بازپس‌گیری حقوق سلب شده از آن و نیز سیطره مجدد بر اراضی اشغال شده اعتقاد راسخ داشته است، اما در عین حال منتقد عدم جدیت و عدم شفافیت آمریکا به عنوان طرف میانجی در مذاکرات نیز بوده‌است و باور داشته است که اسرائیل هیچ‌گاه به دنبال عقب‌نشینی به سمت مرزهای چهار ژوئن سال ۱۹۶۷ میلادی و امضای توافقنامه‌ای که موجب بازگرداندن جولان اشغالی به سوریه شود، نبوده‌است. کتاب در یازده فصل به بیان مطالب می‌پردازد.

۶- لبه پرتگاه

بثینه شعبان

رامین حسین آبادیان

تهران: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران، انتشارات ایران، ۱۴۰۱

چکیده

خانم بثینه شعبان، استاد دانشگاه دمشق در رشته ادبیات است، او سال‌ها به عنوان مترجم در کنار حافظ اسد، رئیس جمهور پیشین سوریه فعالیت کرده‌است و هم اکنون از مشاوران رئیس جمهور سوریه می‌باشد. نامبرده با استفاده از منابع و اسناد آرشیوی وزارت امور خارجه و کاخ ریاست جمهوری سوریه به بررسی رویدادهای مهم دهه ۷۰ میلادی در ارتباط با موضوع نبرد عربی-اسرائیلی پرداخته‌است و طی مطالعات خود به این نتیجه رسیده‌است که مشکلات به وجود آمده در مسیر مذاکرات صلح خاورمیانه در دهه ۹۰ میلادی، نتیجه جداسازی فرایندهای صلح بین کشورهای مختلف عربی با اسرائیل بوده که زمینه بروز و ظهور آن با امضای توافق‌نامه جداسازی نیروهای مصر و اسرائیل پس از جنگ اکتبر سال ۱۹۷۳ میلادی و امضای توافق‌نامه صلح این کشور با اسرائیل در سال ۱۹۷۹ میلادی فراهم آمده است.

نویسنده در صدد است، در کتاب به روابط میان حافظ اسد، رئیس جمهور سابق سوریه با هنری کسینجر، وزیر خارجه پیشین آمریکا و نقشی که این روابط در تحقق صلح میان اعراب و اسرائیل داشته‌است، بپردازد. در کتاب به سلسله تحرکات سیاسی در منطقه خاورمیانه در حد فاصل میان سال‌های ۱۹۷۳ تا ۱۹۷۶ میلادی پرداخته شده‌است و روایتی از نبرد عربی-اسرائیلی و فرایند صلح در سال‌های مذکور را ارائه می‌دهد. مطالب کتاب طی ۱۰ فصل ساماندهی شده‌است.

فصل اول به بررسی جنگ اکتبر سال ۱۹۷۳ میلادی سوریه و مصر علیه اسرائیل می‌پردازد. در فصل دوم، به فعالیت‌های دیپلماتیک پس از اتمام جنگ اکتبر سال ۱۹۷۳ میلادی به ویژه تلاش‌های گسترده و

فشرده برای برگزاری کنفرانس صلح ژنو پرداخته می‌شود. همچنین در این فصل به مسئله از سرگیری تماس‌های سوریه و آمریکا پس از وقفه‌ای که به ۶ سال به طول انجامید، پرداخته می‌شود. فصل سوم، روابط میان سوریه و مصر پس از سال ۱۹۷۰ میلادی را مورد بررسی قرار می‌دهد و به چگونگی اقدام سادات در جداسازی دو جبهه سوری و مصری و نیز روی آوردن به جبهه مذاکرات با اسرائیل می‌پردازد. همچنین در فصل سوم، به موضوع تحریم نفتی کشورهای عربی علیه کشورهای صنعتی غرب در جریان جنگ اکتبر می‌پردازد و جزئیات این موضوع و اینکه چگونه این تحریم پایان یافت، مورد بررسی قرار می‌گیرد. فصل چهارم، به موضوع اولین سفرهای دوره‌ای هنری کیسینجر به دمشق و تل‌آویو در اوایل سال ۱۹۷۴ میلادی و بررسی نتایج این سفرها می‌پردازد. فصل‌های پنجم، ششم و هفتم دربردارنده سلسله مذاکرات طولانی و طاقت‌فرسایی است که به امضای توافق‌نامه جداسازی نیروها میان سوریه و اسرائیل در ماه می سال ۱۹۷۴ منجر شده‌است. در این فصل‌ها، جزئیات دقیق از دیدارهای چهارده‌گانه میان حافظ اسد و هنری کیسینجر در ماه سرنوشت‌ساز می اشاره شده‌است. فصل هشتم به محتوای دیدار حافظ اسد، رئیس‌جمهور وقت سوریه با ریچارد نیکسون، رئیس‌جمهور وقت آمریکا می‌پردازد. نیکسون، اولین رئیس‌جمهور آمریکا بود که به دمشق سفر کرد. فصل نهم، دربردارنده ظهور و بروز تنش در روابط میان اسد و کیسینجر می‌باشد و علت بروز این مسئله تلاش کیسینجر در به سرانجام رساندن توافق‌نامه جداگانه‌ای میان مصر و اسرائیل بود که در نهایت توافق‌نامه سینا ۲ میان دو طرف امضا شد. فصل دهم، متمرکز بر تحولات دو سال اول جنگ داخلی لبنان است و در این فصل به نقش‌آفرینی اسد و کیسینجر در لبنان و تاثیر آنها بر روند رویدادها و وقایع می‌پردازد.

1- The Russia conundrum: how the West fell for Putin's power gambit--and how to fix it

Mikhail Khodorkovsky, with Martin Sixsmith

London: WH Allen, 2022

چکیده

میخائیل خودورکوفسکی، نویسنده کتاب، پیش‌تر ثروتمندترین فرد روسیه و موسس شرکت نفتی یوکوس بود. به اتهام فرار مالیاتی، ۱۰ سال در روسیه زندانی بود که البته برخی‌ها، زندان رفتن وی را با مسایل سیاسی مرتبط دانسته‌اند. وی در سال ۲۰۱۳ میلادی از زندان آزاد شد و از آن پس در اروپا زندگی می‌کند. وی از منتقدان پوتین می‌باشد. از جمله آثار دیگر خودورکوفسکی می‌توان به کتاب "هوطنان زندانی من" (تالیف در سال ۲۰۱۹ میلادی) و کتاب "چگونه یک اژدها را بکشیم: ساخت روسیه جدید پس از پوتین" (تالیف در سال ۲۰۲۳ میلادی) اشاره کرد.

نویسنده در مقدمه کتاب اشاره می‌کند، هدف از نوشتن کتاب، توضیح و تبیین آسیب‌هایی است که طی دو دهه از طرف پوتین به روسیه و همچنین به روابط شرق و غرب وارد شده‌است و به دنبال ارائه راه‌های سازنده به جامعه آگاه از حقیقت است. به اعتقاد وی، روسیه محکوم به ماندن تحت تسخیر الگوی سرکوبگر خودکامه نیست و روسیه می‌تواند به کشوری برخوردار از مزایای لیبرال دموکراسی تبدیل شود.

البته نگارنده اشاره می‌دارد که برخی‌ها معتقدند چنین تحولی غیرممکن است، زیرا تاریخ، جغرافیا و طرز فکر و اندیشه مردم روسیه مانع از آن خواهد بود. اما نویسنده اعتقاد دارد، روسیه دمکراتیک در آینده شکل خواهد گرفت، زیرا مردم روسیه دریافته‌اند که آزادی بهتر از نبود آزادی است و جامعه متشکل از مردم آزاد به بهترین وجه قادر به رویارویی با چالش‌های بر سر راه بشریت است.

کتاب طی یک مقدمه و سه بخش به بررسی موضوع می‌پردازد.

بخش اول با عنوان امتحان بزرگ شامل سرفصل‌هایی همچون: امیدها و آرزوها؛ جامعه باز؛ یک نقطه عطف و قمار بزرگ می‌باشد.

بخش دوم با عنوان ورود مرد قوی شامل سرفصل‌هایی همچون: همه چیز برای همه مردان؛ رویارویی؛ آناتومی فساد؛ پوتین بدون قید و توسعه متوقف شده می‌باشد.

بخش سوم با عنوان شرق و غرب شامل سرفصل‌هایی همچون: دشمن پشت دروازه؛ دمکراسی مدیریت شده؛ فکر نکنید که می‌توانید با خرس در امان باشید؛ رویای توسعه‌طلبانه و آینده روش‌تر می‌باشد.

2 -The United States involvement in the South China Sea dispute
Jiaying Ma
New York: Peter Lang, 2022

چکیده

با ظهور و توسعه اقتصاد چین، اهمیت دریای چین جنوبی برای راهبرد چین و ملاحظات توسعه‌ای آن کشور افزایش یافته و این موضوع منافع اساسی آمریکا در دریای چین جنوبی یعنی در جایی که رقابت هژمونی و امنیتی میان دو کشور آغاز شده‌است را به چالش کشیده است. کتاب حاضر با ارائه دیدگاه‌ها، نقطه‌نظرات و راهبرد آمریکا در دریای چین جنوبی، نگاهی به درگیری راهبردی بلندمدت آمریکا در دریای چین جنوبی دارد. کتاب به ارائه تحلیلی جامع از سیاست آمریکا در خصوص دریای چین جنوبی و اثر آن بر روندهای حل اختلافات، به ویژه از دیدگاه تاریخی و واقع‌گرایانه می‌پردازد. کتاب در صدد است تا به سوالات مطرح در این زمینه پاسخ دهد:

- آمریکا چه تاثیری در مناقشه دریای چین جنوبی داشته‌است؟
- آمریکا چه سیاست و موضعی در قبال مناقشه دریای چین جنوبی اتخاذ کرده و چگونه سیاست بی‌طرفی خود را به سیاست درگیر فعال تغییر داده است؟ و انگیزه راهبردی آن چه بوده‌است؟
- چشم‌انداز سیاست آمریکا در قبال دریای چین جنوبی در آینده چیست؟

به منظور پاسخ به سوالات مذکور و بررسی موضوع، کتاب در قالب یک مقدمه، ۹ فصل و یک نتیجه‌گیری سازماندهی شده‌است.

فصل اول با عنوان ریشه‌ها و توسعه دریای چین جنوبی، به تحلیل ریشه‌های تاریخی، سیر تکاملی و روند توسعه دریای چین جنوبی می‌پردازد.

فصل دوم با عنوان سیاست آمریکا در خصوص دریای چین جنوبی طی جنگ سرد، به واکاوی سیاست آمریکا در خصوص دریای چین جنوبی در طول جنگ سرد می‌پردازد. در اینجا، موضوعاتی از قبیل ارتباط آمریکا با دریای چین جنوبی در دوران اولیه جنگ جهانی دوم و تغییر شناخت آمریکا در قبال دریای چین جنوبی و همچنین مسئله ابهام بین‌المللی در مورد موضوع مربوط به حاکمیت در دریای چین جنوبی مورد ارزیابی قرار می‌گیرد.

در فصل سوم با عنوان تعدیل سیاست آمریکا در قبال دریای چین جنوبی پس از جنگ سرد، موضوع تعدیل سیاست آمریکا در قبال دریای چین جنوبی در دوره پسا جنگ سرد مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این فصل، موقعیت منطقه آسیا-اقیانوسیه و شکل‌گیری راهبرد امنیتی آمریکا در این منطقه و همچنین تبیین راهبرد آمریکا در دریای چین جنوبی در دوره پسا جنگ سرد مورد بررسی قرار گرفته‌است.

فصل چهارم با عنوان تعادل راهبردی آمریکا و مناقشه دریای چین جنوبی، به مطالعه مداخله آمریکا در دریای چین جنوبی تحت راهبرد متعادل‌سازی مجدد این کشور در منطقه آسیا-اقیانوسیه اختصاص دارد.

فصل پنجم با عنوان واکنش کشورهای بزرگ همسایه پیرامون چین، به بررسی نگرش و واکنش کشورهای بزرگ همسایه نسبت به راهبرد متعادل‌سازی مجدد آمریکا در منطقه آسیا-اقیانوسیه و دخالت آن کشور در دریای چین جنوبی می‌پردازد. در این فصل، همسایه‌های چین به پنج دسته از جمله آسه‌آن، ژاپن، هند، روسیه و استرالیا تقسیم می‌شوند و بر اساس این تقسیم‌بندی موضوع مورد بررسی قرار می‌گیرد.

فصل ششم با عنوان دخالت کنگره در دریای چین جنوبی، به تحلیلی جامع از تاثیر مداخله کنگره آمریکا در منطقه دریای چین جنوبی می‌پردازد. در اینجا، نقش کنگره به عنوان یک نیروی محرکه و تاثیر آن بر رفتار سیاست خارجی دولت آمریکا مورد بررسی قرار گرفته‌است.

فصل هفتم با عنوان مناقشه چین و آمریکا بر سر آزادی دریانوردی در دریای چین جنوبی، موضوع آزادی دریانوردی و بازی قدرت چین و آمریکا در دریای چین جنوبی را تحلیل می‌کند. با رشد سریع چین و سرمایه‌گذاری آن کشور در مناطقی که به وضعیت قدرت دریایی‌اش کمک می‌کند، رقابت چین و آمریکا برای کسب قدرت دریایی نیز در منطقه آسیا-اقیانوسیه به ویژه در دریای چین جنوبی به طور فزاینده‌ای تشدید شده‌است.

فصل هشتم با عنوان درک آمریکا از نیروی نظامی دریایی چین، بر موضوع فهم و ارزیابی آمریکا از نیروی نظامی دریایی چین متمرکز است. در این فصل، موضوعاتی همچون، وضعیت نیروی نظامی دریایی چین؛ درک آمریکا از نقش و کارویژه نیروی نظامی دریایی چین؛ ارزیابی آمریکا از تاثیر نیروی نظامی دریایی چین و واکنش سیاسی آن کشور نسبت به نیروی نظامی دریایی چین مورد بررسی قرار گرفته‌است.

فصل نهم با عنوان سیاست دولت ترامپ در قبال دریای چین جنوبی، به تبیین سیاست آمریکا نسبت به دریای چین جنوبی از زمان به قدرت رسیدن ترامپ در سال ۲۰۱۷ میلادی می‌پردازد.

ردیف	عنوان - پدیدآور - مأخذ
۱	تجارب آب مجازی در چارچوب حقوقی سازمان جهانی تجارت/ مهناز رشیدی، مصطفی فضائی، زهرا ملکی‌راد.- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، پاییز؛ جلد ۴۰، شماره ۷۱: ۷۴-۱۰۰.
۲	کاهش تهدیدات فضایی در پرتو حقوق نرم: مطالعه موردی قطعنامه ۷۵/۳۶ (۲۰۲۰) مجمع عمومی / الهام امین‌زاده، محمد مقدمی، رعنا مددی.- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، پاییز؛ جلد ۴۰، شماره ۷۱: ۱۳۴-۱۰۱.
۳	مصونیت سازمان‌های بین‌المللی غیردولتی: عدم وفاق در رویه بین‌المللی و دکترین / هاله حسینی اکبرنژاد.- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، پاییز؛ جلد ۴۰، شماره ۷۱: ۱۶۲-۱۳۵.
۴	امکان سنجی اعمال قواعد بازرگانی فراملی در داوری مبتنی بر اصول عدل و انصاف و روش کدخدانمشی / روشنگ دارابی قاسمی، علی رضایی.- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، پاییز؛ جلد ۴۰، شماره ۷۱: ۲۰۰-۱۶۳.
۵	نقض‌های حقوق بشری و بشردوستانه رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان از ۷ اکتبر ۲۰۲۳ / احمدرضا توحیدی.- مجله حقوقی بین‌المللی. ۱۴۰۲، پاییز؛ جلد ۴۰، شماره ۷۱: ۲۱۸-۲۰۳.
۶	چهارمین نشست گروه مطالعاتی آفریقا/ زینب چلداوی.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۷-۷.
۷	دومین کنفرانس هیدروژن سبز آفریقای جنوبی/ موسی‌الرضا وحیدی.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۲۰-۱۸.
۸	برگزاری اجلاس تجارت آمریکا- آفریقا در بوتسوانا/ رضا اسدی.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۲۲-۲۱.
۹	پنجمین جلسه هماهنگی میان دوره‌ای اتحادیه آفریقا/ رضا اسدی.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۲۴-۲۳.
۱۰	رقابت آمریکا و چین برای مواد معدنی کمیاب در آفریقا/ محسن محسنی.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۲۷-۲۵.
۱۱	اهداف سفر صدراعظم آلمان به نیجریه/ حمیدرضا شفیعیان.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۳۴-۲۷.
۱۲	سفر هیات آفریقایی به سرپرستی رئیس جمهوری آفریقای جنوبی به روسیه و اوکراین/ نادر پیرزاده.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۳۷-۳۵.
۱۳	گزارش سفر رسمی آقای دکتر رئیسی به اوگاندا/ محسن آقاولو.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۴۷-۳۸.
۱۴	گزارش کنفرانس ایران تنها نیست/ علی اصغر راستگو.- ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۴۸-۵۰.

۱۵	نشست بانک جهانی در ابیجان/ مسعود آخشی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۵۳-۵۱.
۱۶	نشست سران اتحادیه آفریقا در آدیس آبابا/ شیما صابری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۵۴-۵۴.
۱۷	قرن ۲۱، قرن آفریقا یا تداوم توسعه نیافتگی/ محسن موحدی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۶۶-۵۶.
۱۸	بریکس و آفریقا در نظم بین‌الملل نوظهور/ رضا اسدی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۶۷-۷۲.
۱۹	اعتبار ۵/۴ میلیارد دلاری امارات برای جبران تولید کربن در آفریقا/ محمد سلیمانی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۷۵-۷۳.
۲۰	اقدامات غنا برای خروج از لیست‌های سیاه و خاکستری FATF/ حمید درویشوند. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۷۸-۷۶.
۲۱	تغییر سیاست ایتالیا در آفریقا/ محمد دارابی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۸۵-۷۹.
۲۲	روابط اقتصادی آفریقا و چین/ مهدی کاردوست. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۸۹-۸۶.
۲۳	تاثیر روابط ایران و آفریقای جنوبی بر عضویت در بریکس/ شیما صابری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۹۲-۹۰.
۲۴	ظرفیت آفریقا به عنوان زنجیره تامین جهانی فناوری‌های پیشرفته/ احسان حمایتیان. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۰۱-۹۳.
۲۵	کودتا در آفریقا: علل و عوامل/ علیرضا محمدی ینگجه. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۰۴-۱۰۲.
۲۶	ده ارتش قدرتمند آفریقا/ مسلم عباسی فر. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۰۷-۱۰۵.
۲۷	اولویت‌های تجاری در روابط ایران و آفریقا/ مصطفی افشاری. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۱۸-۱۰۸.
۲۸	پانزده کشور معدنی آفریقا/ مهدی کاردوست. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۲۱-۱۱۹.
۲۹	سد رنسانس؛ عامل انشقاق در شاخ آفریقا/ حمید رشیدی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۲۷-۱۲۲.
۳۰	یک بندر، یک شبکه؛ مسیر استراتژیک امارات متحده عربی به آفریقا/ حسین بهرامی. - ماهنامه رویدادها و تحلیل‌ها. ۱۴۰۲، آبان؛ جلد ۳۷، شماره ۳۷۳: ۱۳۶-۱۲۸.

NO. TITLE - AUTHOR - SOURCE SERIALS

- 1 **How to Survive a Great-Power Competition; southeast Asia's Precarious Balancing Act/Huong Le Thu.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 30-36.**
- 2 **The World Beyond Ukraine: The Survival of the West and the Demands of the Rest/David Miliband.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 36-44.**
- 3 **Blundering on the Brink: The Secret History and Unlearned Lessons of the Cuban Missile Crisis/Sergey Radchenko.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 44-64.**
- 4 **Postimperial Empire: How the War in Ukraine Is Transforming Europe/Timothy Garton Ash.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 64-76.**
- 5 **The Myth of the Multipolarity: American Power's Staying Power/Stephen G. Brooks.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 76-92.**
- 6 **The Perils of the New Industrial Policy: How to Stop a Global Race to the Bottom/David Kamin.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 92-104.**
- 7 **The Age of Energy Insecurity: How the Fight for Resources Is Upending Geopolitics/Jason Bordoff.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 104-120.**
- 8 **Israel's One-State Reality: It's Time to Give Up on the Two-State Solution/Marc Lynch.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 120-136.**
- 9 **Iraq and the Pathologies of Primacy: The Flawed Logic That Produced the war Is Alive and Well/Stephen Wertheim.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 136-153.**
- 10 **Kagame's Revenge: Why Rwanda's Leader Is Sowing Chaos in Congo/Michela Wrong.- Foreign Affairs. 2023, may/june; Vol.102, No.3: 153-164.**